

Svar på skriftligt spörsmål SSS 30/2015 rd

Svar på skriftligt spörsmål om hälso- och sjukvården för personer som saknar officiell identitetshandling

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärande talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 30/2015 rd undertecknat av riksdagsledamot Emma Kari /gröna:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta i syfte att trygga rätten till nödvändiga hälso- och sjukvårdstjänster för personer som saknar officiell identitetshandling?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I 19 § 1 mom. i grundlagen tryggas rätten till grundläggande försörjning och omsorg för alla som omfattas av Finlands jurisdiktion oberoende av nationalitet. När det gäller hälso- och sjukvårdstjänster avser grundläggande försörjning och omsorg i praktiken endast brådskande vård. I enlighet med hälso- och sjukvårdslagen ska alla människor garanteras brådskande sjukvård oberoende av nationalitet eller var personen är bosatt. Å andra sidan ska vård för allmänfarliga smittsamma sjukdomar (t.ex. tuberkulos) med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar ges också till personer som inte på annan grund har rätt till hälso- och sjukvårdstjänster i Finland.

Statsminister Alexander Stubbs regering gav en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lag om kommunens skyldighet att ordna vissa hälso- och sjukvårdstjänster för vissa utlänningar och till lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (RP 343/2014 rd). Förslaget förföll i riksdagen våren 2015. Under riksdagsbehandlingen konstaterade grundlagsutskottet att förslaget bättre än idag skulle trygga för personer som omfattas av lagens tillämpningsområde rätt till den grundläggande försörjning och omsorg som avses i grundlagen. Förslaget skulle ha inneburit en ny lagstadgad uppgift för kommunerna och krävt tilläggsanslag i statsbudgeten.

I Finland grundar sig rätten till social- och hälsovårdstjänster på boendet och kommunens skyldighet att ordna tjänster för sina invånare. En person som är försäkrad i en EU- eller ETA stat eller i Schweiz har rätt att uppsöka hälso- och sjukvårdstjänster i ett annat medlemsland. Finland har uppgjort bilaterala överenskommelser om sjukvårds- och social trygghet med vissa tredje länder. Enligt dem kan personer i dessa tredje länder få tillgång till social- och hälsovårdstjänster i Finland.

Kommunerna kan genom egna beslut ordna mera omfattande tjänster än de lagstadgade. Största delen av de papperslösa personerna vistas i Helsingfors. Helsingfors stad har beslutat att erbjuda barn under 18 år och gravida kvinnor alla offentliga hälso- och sjukvårdstjänster på samma sätt som invånarna i Helsingfors. Det är också i Helsingfors som kliniken Global Clinic verkar för de papperslösa. Dess verksamhet bygger på frivilligt arbete och donerade medel.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 30/2015 rd

I statsminister Sipiläs regeringsprogram betonas balansering av den offentliga ekonomin. Regeringen stärker hållbarheten i den offentliga ekonomin genom att verkställa strukturreformer, exempelvis pensionsreformen och reformen av social- och hälsovården. Vidare minskar regeringen kommunernas kostnader med 1 miljard euro genom att gallra de lagstadgade uppgifterna och låta bli att påföra kommunerna nya uppgifter eller skyldigheter. I regeringsprogrammet ingår inte åtgärder för att ordna hälso- och sjukvårdstjänster för personer som vistas i Finland och saknar och officiell identitetshandling.

Helsingfors den 1 juli 2015

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula